

ESTONIAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND INDUSTRY

In Estonia we decided about transfer day that we will organise a series of free of charge webinars on business transfer subtopics with different experts instead of on long transfer day. So every month starting from april there was monthly one webinar dedicated to some aspect what you should consider if you are dealing with company transferring or finding successor. Extra value for participants came from consultations with international experts – Prof. Klaus Heine and Jan Lagast and podcasts on business transfers, articles and case studies . There was more than 300 participants and we cooperated with the largest counselling network in Estonia – the network of County Development Centres and in addition Family Business Association.

List of webinars and topics discussed:

April 28 - Stages and basics of the company transfer process. In collaboration with Illar Kaasik. (in Estonian)

May 12 - Negotiations and necessary agreements in the business transfer process. In collaboration with Georg Merilo. (In Estonian)

May 13 - Leaders Club: Generation change in the company. In cooperation with the Estonian Association of Family Entrepreneurs, Aare Tark and sons (In Estonian)

June 2 - Company valuation methods. In collaboration with Jelena Zovnikova. (in Estonian)

October 27 - Why is it so difficult to give up active management of your company? Neuroscience explains. In collaboration with Gill McKay. (in English)

November 23 - Business transfers: an overview of the Baltic Sea region. In cooperation with project partners and the Regional Development Centers network in Estonia. (in English)

All webinars are possible to access the recording.

Main conclusions from consultants about the current situation of Estonian companies:

The process of branding and its values is largely unthought and undocumented for SMEs. Thanks to Prof. Klaus Hein, we were able to direct 10 entrepreneurs to improve this process.

Estonian mentors - Jelena Zovnikova and Illar Kaasik: very practical advice on valuing the company was asked. Some were very detailed in their questions, some were still exploring the land.

Jan Lagast, ImpactBuilders - general feedback is short and to-the-point: local businesses lack systematic approach.

KOGEMUS

Oma ettevõttest lahti laskmine: miks see nii raske on?

Paljudel juhtudel sarnaneb ettevõtte omanike lapse kasvamisega. Ettevõtte elu jooksul olete seda arendanud, kaitsnud, elustanud meeldiva õppinud, riske võtnud ning teinud majanduskasvuga seotud otsuseid ettevõtte healu ja edu saavutamiseks.

GILL MCKAY
MyBrain
Internationali
direktor

Võib-olla olete palganud juurde inimesi, pakunud neile turvalist ja kindlat keskkonda ning vastastikusel suhtel olnud teie lojalne. Teil on positiivsed suhted nii töötajate kui ka rahulolevate klientidega, mille üle olete õigustatult uhke.

Kalle on jõudnud aeg ettevõtetest lahti lahkuda. Aeg auku õhjad üle teisele omanikule, et aiti tulevikuks edasi liikuda. Te teate, et kalle on jõudnud hõlpsalt läbi selle, kuidas see aeg loogiline pool muutub selle otsusega.

Ometi hoiab teie aju emotsionaalne pool ettevõtetest lahti. Tunneb, et teie mõistuse ja südame vahel käib võitlus.

Otsige vastuseid oma mõtteviisist ja õppige positiivse lähenemise strateegiaid.

Miks see nii on?

Ettevõtte omanikud ütlevad sageli, et nende identiteet on seotud ettevõttega ning aastatepikkune raske töö, visioon, äärmiselt keerulised otsused ja edu on võimaldanud nii neil endil kui ka ettevõtetel kasada. See on ettevõtte elu jooksul olnud teie jaoks nii oluline, et ettevõtte ülemineku teisele juhile on emotsionaalne ja võib olla keeruline. Lihtsamalt öeldes võib see tunduda omana ise identiteetide.

Kui olete olukorras, mida teie arvate, et ei saa, annab teie keha teile rohkem energiat, hoiab teid erksana ja häälestab teid pidevalt ümber teie reageerimise režiimile. Seda nimetatakse stressireaktsiooniks ja kui see käivitub, suureneb energia aju ja lihastes, mis võimaldab teil ohtu reageerida. Seda nimetatakse sageli võitle-või-põgene-reaktsiooniks: see on olukord, kus võidate eluolukorra eest või olukord, mille eest pagate nii kiiresti kui võimalik või mille puhul väldite igasugust tegutsenist.

See on pole ime, et võite tunda kaotuseid tingitud segasust.

Mida aga teha?

- 1) Pidage meeles, et teie reaktsioon on loomulik.**
Stressireaktsioon on natuke elujäämistehnik, mis on meie loomuliku evolutsiooni käigus ette hoidnud. Ettevõtte omanikuks olemine võib põhjustada kaotustunde ja tühjuse tunde, mis võivad olla raskesti talutavad, mis sarnaneb olukorraga, kui lapsel kodust välja kalluvad ning see võib teha inimesed ja asju.
  - 2) Lühikesi kohtumisi keelekasvatusest võidupõhisele keelekasvatusele.** Koostage nimekiri teie ettevõtte ja kaotustest. Seejärel esitage väljakutse igale kaotusele ja pöörake need võidule. Meele mõistus seotud sageli negatiivsele. Uurige, millised summed saate astuda võidukesse keelekasvatuse rühmas. Kaotustunde ütleb meie mõistusele, et midagi on vähe, me võime mõelda sellest lahendusest kindlalt.
  - 3) Analüüsige, mida teie konkreetselt oma töö puhul teha võiksite, millele võiksite teha otsuseid.** Mida teie teete? Mõelge, kuidas saate nende tegevuste järele oma uut tulevikku koostada, mis on praegusest erinev. Küsige endalt, mida saate teha, et olla oma uut elust võimalikult. Saunake oma energia uue eha algusele, mitte vana lõpule. Kõikvõimalik, nagu öeldakse, kui üle ühe sõltub, annab hõbe. Kas võid teha ja energiat see üles leida? ■

Suunake oma energia uue elu algusele, mitte vana lõpule.

KOGEMUS

Kes on Gill McKay?

Gill McKay on pikaajaline rahvusvahelise kogemuse õpetaja ja eranditugevuse spetsialist. Ta töötab arhitektide, koostajate ja personalitöötajatega, et nende tulemusi suurendada. Psühholoogia ja mõtteviisi vahendite abil võimendades. Gill iseend aitab suurendada eneseteadust, emotsionaalselt kaasatult ja ärgitab kaasa mõtlema, et aidata saavutada oma eesmärgid, seda siis põhjaliku ümberkuuldamise ja muutuse kaudu.

MyBrain Internationali ja neuromeetriselise profiilimõõtmise MIND kaasasutajana pakub Gill rahvusvahelise treenerite kaudu akrediteeritud vahendeid ja ressursse neuroteaduse rakendamise jaoks. Ta on raamatu „STUCK: Brain Smart Insights for Coaches“ autor. Raamatus jagab ta oma juhendamiskogemusi ja räägib, kuidas klientide saavutatud muutusi luua, mõistes nende väljakutsete taga peituvat neuroteadust.

Gill on kogunud nõustaja ja koostaja ning on hinnatud esineja mitmesugustel neuroteaduse, inimarengu, ümberkuuldamise ja muutustega seotud teemadel.

Veebileht: www.mybrain.co.uk

INBETS+ projekt

Projekt eesmärk on aidata kaasa ettevõtte ülemineku ja võtmise protsessidele, suurendada ettevõtte teadlikkust ning jagada teadmisi, mis protsessi lihtsustaks. INBETS+ projekti rahustab Interreg Baltic Sea Region programm.

Tule ja osale!

27. oktoobril kell 14 teeb Gill McKay veebiseminari, kus keskendub neuroteaduse perspektiivile ettevõtte üleminekul. Osalemise on kõigile tasuta, kuid vajalik on eeregistreerimine. Lisainfo www.koda.ee